

ΤΑΛΟΣ

Θεωρούνταν χάλκινο γιγάντιο ρομπότ, κατασκεύασμα του Ήφαιστου για τον Μίνωα ή του Δία για την Ευρώπη ή του Δαίδαλου. Άλλοτε πάλι λογαριαζόταν για έμψυχος φύλακας της Κρήτης, στερνός απόγονος του χαλκού γένους ή γιος του Κρήτα ή του Οينوπίωνα, πατέρας του Φαιστού, του ίδιου του θεού της φωτιάς Ήφαιστου, που με τη σειρά του είχε γιο τον Ραδάμανθυ, επομένως ο Τάλος ήταν παππούς του. Άλλη εκδοχή θέλει αυτόν τον τόσο βαθιά ριζωμένο στη λαϊκή συνείδηση γίγαντα να συνδέεται με δεσμούς συγγένειας με τον Μίνωα ως τρίτος αδελφός του μετά τον Σαρπηδόνα και τον Ραδάμανθυ.

Ως φύλακας διέσχιζε το νησί από άκρη σε άκρη τρεις φορές την ημέρα πετώντας βράχους στη θάλασσα, όπως είχαν κάνει οι Λαιστρυγόνες στον Οδυσσέα και τους συντρόφους του, και αποτρέποντας όσους ξένους αποβιβάζονταν να προχωρούν στο εσωτερικό του νησιού αλλά και εμποδίζοντας τους ντόπιους να φεύγουν από το νησί χωρίς την άδεια του Μίνωα. Αν κάποιος παραβίαζε τους κανόνες, τότε ο Τάλος πηδούσε στη φωτιά, πυράκτωνε το στήθος του και μετά έσφιγγε τον παραβάτη πάνω του και τον έκαιγε. [Παραλλαγή] Αναρωτιέται κανείς αν το φτερωτό πνεύμα που αποτυπώνεται σε νομίσματα της Φαιστού, φέρει την ονομασία Τάλων και ενίοτε κρατά μια πέτρα είναι αυτός ο φύλακας του νησιού που πετούσε βράχους στη θάλασσα. (Εικ. 66, 67)

Μια άλλη εκδοχή τον καθιστά περισσότερο πολιτικό πρόσωπο, με την έννοια ότι διασφάλιζε την ομαλή λειτουργία των κοινοτήτων. Τρεις φορές τον χρόνο μετέφερε τις χάλκινες πλάκες του νόμου από άκρη σε άκρη του νησιού, υποδεικνύοντας το σωστό και το δίκαιο στην ύπαιθρο -σε αυτές οφείλεται και η προσωινυμία του χαλκούς (Πλάτων, Μίνως, 320c). Αντίθετα, ο Ραδάμανθυς ήταν υπεύθυνος για την τήρηση του δικαίου στις πόλεις. Με αυτόν τον τρόπο αποτυπώνεται μια αποκεντρωμένη διοίκηση με δύο παρέδρους γύρω από τον βασιλιά Μίνωα.

Ο Τάλος θεωρούνταν άτρωτος σε όλο του το σώμα εκτός από το κάτω μέρος της κνήμης, όπου βρισκόταν μια μικρή φλέβα που την έκλεινε ο αστράγαλος. Όταν έφτασαν οι Αργοναύτες στο νησί, η Μήδεια του έβγαλε το καρφί στη φτέρνα που κρατούσε το θεϊκό υγρό μέσα του (αχίλλειος πτέρνα), αφού του υποσχέθηκε την αθανασία (Πελίας) ή του έβαλε μανία ή με μάγια κατόρθωσε να του σχίσει τη φλέβα και ο Τάλος πέθανε. Παλαιότερη παράδοση λέει ότι τον σκότωσε ο Ποίας, ο πατέρας του Φιλοκτήτη, διατρυπώντας τη φλέβα με ένα βέλος. (Εικ. 68, 69, 70)

Μια πιο ορθολογική προσέγγιση του μύθου του Τάλου, τον συνδέει με γνώσεις τεχνικής για τον χαλκό.

Μεταγενέστερες σκέψεις θέλουν τον Τάλο παλαιό ηλιακό θεό που ξέπεσε σε ήρωα ή σε δημιουργήμα του Ήφαιστου, κάτι που καταδεικνύεται από τη σχέση του με τη φωτιά, από την περιφορά στο νησί σε τακτά χρονικά διαστήματα (εποχές του χρόνου), από τον θάνατό του που προήλθε από τη Μήδεια, εγγονή του Ήλιου.